

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΑΠΑΣ ΤΟΥ ΗΝΝΟΣ ΕΚΔΙΟΜΕΝΗ.

ΕΤΟΣ ΙΙΙ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΙΟΥΛΙΟΣ, 1885.

ΑΡΙΘ. 211

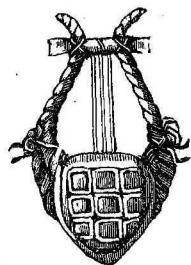
Συνδρ. ἐτησ. ἐν Ἑλλάδι Δρ. 1.
» » Ἐξωτερικῷ 2.

ΔΙΕΓΕΡΥΝΣΙΣ
'Εν δόφῳ Σταδίου ἀριθ. 39.

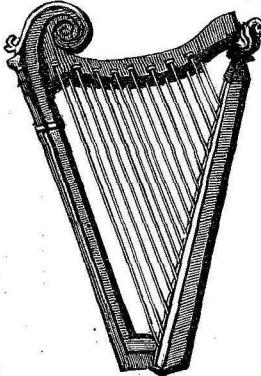
Εἰς οὐδέγα, πλὴν τῶν ταχτικῶν
ἀνταποκριτῶν, στέλλεται «ἡ Ἐφημερὶς
τῶν Παΐδων» ἀνευ προπληρωμῆς.

Μουσικὰ δργανα.

Τὸ δὲ ἀριθ. 1 τῆς προκειμένης εἰκόνος δργανον εἶναι ἡ ἀρχαῖα κινύρα, τὸ ἔθνικὸν δργανον τῶν Ἐβραίων καὶ πιθανὸν τὸ ἀρχαιότατον ὅλων τῶν μουσικῶν δργάνων, ἡ λεῖξις κινύρα παράγεται ἀπὸ τὸ κινύρομα, κλαῖω, θρηγῷ, ὡς ἐκ τούτου δέ τινες ἐνόμισαν διτὶ οἱ Ἐλλήνες, διταν παρέλαθον τὸ δργανον τοῦτο ἀπὸ τοὺς Ἐβραίους, τὸ μετεχειρίζοντο μόνον εἰς τὰς κηδείας καὶ εἰς ἄλλας πενθήμους περιστάσεις. Οἱ Ἐβραῖοι δύμας τὸ μετεχειρίζοντο δέ μάνιον εἰς τὴν θελαν λατρείαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἔθνικὰς

2. Κιθάρα.

1. Κινύρα.

εἰρτάς καὶ τὰ ιδιωτικὰ συμπόσια. Εἰς τὸ Ταλμούδ τῶν Ἐβραίων εὑρίσκομεν παράδοσιν διτὶ ἀνά τῆς κινύρας τοῦ Δαβὶδ ἃ τὸ ἀνηρτημένη κινύρα, τῆς διπολας τὰς χορδὰς ἐπληπτεν δ βόρειος ἀνεμος κατὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ παρῆγε θελκτικοὺς φθόγγους. Ἡ κινύρα φαίνεται διτὶ εἶναι Ἐλληνικὸν δργανον. γνωστὸν δύμας εἰς τὰ ἔθνη τῆς Ἀνατολῆς. Οἱ Χαλδαῖοι τὴν μετεχειρίζοντο εἰς τοὺς χοροὺς, οἱ δὲ Ἐβραῖοι εἰς τὴν θελαν λατρείαν. Μερικοὶ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ἐνόμισαν διτὶ ἡ κινύρα εἶχε σχῆμα. Δ καὶ ἐπαίζετο μὲ πλήκτρον, ἀλλὰ φαίνεται πιθανώτερον διτὶ τοῦτο ἥτο τὸ ἀρχαιότατον σχῆμα τῆς κινύρας.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, νέου.

A'.

Παιδί, πουλάκι ἔπιασες τοῦ κάμπου εὐτυχισμένο,

Καὶ «σ' ἔπιασα!» εἰς τὴν χαρὰ φωνάζεις τὴν τρελλή σου.

Καὶ κλαίει τώρα «στὸ κλουβί, τὸ μαύρο σκλαβωμένο,

Καὶ παίρνει τὸ παράπονο τραγοῦδι ἡ φυχή σου ...

Απὸ καιρὸ τὸ μάτιασες 'εὶς ἀνθηρή φωλιά του,

Καὶ τὴν φωνή του ἄκουες' ποὺ στῶχει παραδώσει,

'Εξαπλωμένο, ἄφωνο. 'σὸ δένδρο ἀποκάτου,

Γιὰ νὰ μὴ τύχῃ καὶ σὲ δέῃ καὶ τὴ σκλαβία γλυτώσῃ ...

Αχ, τὸ πολὺ ὡς αὔριο θ' ἀκοῦς τὸ λάλημα του·

Καὶ γιὰ χαρὰ τόσο μικρή ἡ γνώμη ἡ σκληρή σου

Καὶ μέτ' ἀκόμη 'σὸ κλουβί τοῦ κάρφει τὰ φτερά του,

Νὰ μὴ πετάξῃ πρὸ φηλά ἀπὸ τὴν κεφαλή σου.

Πῶς νὰ τὸ βλέπης ἡμιπορεῖς ἀπελπισίᾳ γεμάτο,
Τὸ δάμφιος του τρέδοντας 'σὸ σύρμα νὰ ματώνῃ.
Νὰ τρέχῃ εἰς ταῖς τέσσερας γωνιας ἐπάνω, κάτω,
Μὲ τέτοια θλιβερὴ φωνή; Αὐτὸ σὲ ξεφαντώνει; ...

Καὶ δύμας τὸ μικρὸ κλουβί τὰ χέρια σου στολίζουν,
Μὲ τοὺς παληγόδες καὶ πρώτους του συντρόφους μὲ λουλούδια.
Μὰ δέ! αὐτὰ τοῦ λιβαδιοῦ τὸ ἀγέρι δὲν σέξιζουν,
Οὔτε 'σὲ λόγγου φύλλωμα τὰ βραδινὰ τραγούδια.

Δὲ 'έρεις διτὶ προσευχὴ καὶ λειτουργία καλοῦνε
Τὸ λάλημα μικροῦ πουλιοῦ ποὺ φέρνει δ ἀγέρα;
'Αχ! τὰ μικρά του ἀπὸ σὲ τὸν σκλάβο σου ζητοῦνε.
Γιὰ σέν' αὐτὸ εἶναι πουλί, δύμας γι' αὐτὰ, πατέρας!

Πατέρες εἰν' καὶ τὰ πουλιὰ καὶ τοὺς δίκοιός μας, μοιάζουν,
Εἰς τὰ μικρά τους νὰ πετοῦν μαθαίνουν 'στὸ ἀγέρα,
Κάθε ημέρα, ποὺ πέρνα, τὸν Ηλάστη γὰ δοξάζουν,
Καὶ μὲ τραγοῦδια συμβουλαὶς τοὺς δίδουν νύχτα, μέρα!

Β.

Καὶ καταιβάνουν τὴν αὐγὴ ἀπ' τὴν ζεστὴν φωληὰ τους,
Νὰ βροῦν σπειράκι σιταριοῦ νὰ θρέψουν τὰ μικρά τους.
Νὰ μεγαλώσουν, νὰ γενῇ τὸ ἀπαλό τους χροῦδι
Διὺς ταξιδιώταρικο φτερά, καὶ ἡ φωνὴ τραγοῦδε ...

Κάθε πουλάκι δὲ Θεός τὸ εὐλογεῖ, τοῦ δίνει
Τὸ σιταράκι ποὺ στὴ γῆ διθεστής ἀφίνει.
Γιὰ δλα δὲ καλὸς Θεός ἀπὸ φύλα φροντίζει,
Καὶ τὴν μικρότερη φωληὰ μ' ἀγάπῃ τὴν στριζεῖ!

Ἐπέρεις γιατὶ δὲ σκλάδος σου σὲ φεύγει καὶ φωνάζει,
Κ' ἔξαφνα γιατὶ στέκεται, προσέχει καὶ στενάζει;
Ἄχ, τὰ μικρά του π' ἄφρισε ἀκούει νὰ τοῦ λένε—
“Γλὰ πρὶν ἀπεθάνουμε, πατέρα μου, καὶ κλαίνε ...”

Κλεισμένο δὲν 'μπορεῖ τροφὴ νὰ φέρῃ στὴ μητέρα.
Γιὰ νὰ τὰ θρέψῃ σὲ τὴ φωληὰ ποὺ μένει νύχτα μέρα,
Καὶ τὰ μικρά της μ' δλη τῆς τὴ ζεστὸ δὲν θὰ ζήσουν.
Τὶ κρίμα ν' ἀπεθάνουνε πριχοῦ νὰ κελαδήσουν!

Παιδί, τὸ ρόδο μύριζε μὲν πάνω μήν ἀπλώνης,
Καὶ τὸ πουλάκι σκουγε χωρὶς νὰ τὸ σκλαδώνης.
Γιατὶ δὲ δλα μοναχὰ τὸ ἐδικό μας χέρι,
Καὶ δταν χαιδεύῃ μαλακὰ κακὸ νὰ κάνῃ ξέρει ...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ.
(Ἴδε προηγόριμον ἀριθμὸν)

ΚΕΦΑΛ. ΙΕ.

Τέλος ἔφθασαν ἀπέναντι μεγάλου κτιρίου, ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ ὅποιου χάλαζα σφαιρῶν ἔχαιρέτησε τὸν στρατηγὸν καὶ τὸ γενναῖον του στράτευμα. Οἱ ἄνδρες ἔπικπτον κατὰ δεκάδας. Αἴφνις δὲ ὁ Γεώργιος ἀνεπήδησεν, ὥχριασε, καὶ μὲ στεναγμὸν κατέπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου του.

‘Η πτῶσίς του ἐλύπησε πᾶσαν καρδίαν ἐν τῷ στρατεύματί του. Οἱ στρατιῶται προσήλωσαν τὰς λόγχας των καὶ πρὶν πρόφθασον οἱ Αδστριακοὶ νὰ γεμίσουν ἐκ δευτέρου τὰ δπλα των, οἱ Πρῶσσοι εἶχον κάμει ἔφοδον καὶ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν. Ἐπικουρίαι ἔφθασαν — τὸ χωρίον ἔκυριεύθη! ’Αλλ' δὲ γενναῖος Στρατηγὸς ἔκειτο ἀναίσθητος, μὲ μίαν σφαιρὰν εἰς τὸ στῆθός του καὶ ἀλλην εἰς τὸν πόδα.

‘Η μάχη εἶχε τελειώσει, καὶ ὁ Γεώργιος ἔκειτο χαμαὶ περιστοιχίζόμενος ὑπὸ χειρουργῶν. ‘Οτε ἡ σφαιρὰ ἔειχε ἐκ τοῦ μηροῦ τού, ἔκαμε σπασμωδίη καὶ κινήσεις καὶ ἀνεστέναξεν. ’Αλλ' εἶχον δέσει καὶ τὴν εἰς τὸ στῆθός του πληγὴν πρὶν συνέληπτη ἐντελῶς εἰς ἐσυτόν. ‘Οταν ἤγοιξε τοὺς δρθαλμούς του, ἔρριψε βλέμμα ἔρωτήσεως πρὸς τοὺς χειρουργοὺς, οἵτινες δημιώσαν περὶ τίνος ἔζητει νὰ μάθῃ. Πληγω-

μένος τις στρατιώτης δημιώσαν πλησίον ἀμέσως ἐνόησεν δὲν θὰ καταλάβουν οἱ χειρουργοί.

«Οἱ ἔχθροὶ ἐνικήθησαν, κύριε στρατηγὲ,» ἐφώναξεν. «Τὸ χωρίον ἔκυριεύθη καὶ δὲν βασιλεὺς καταδιώκει τοὺς ἔχθρούς του!»

‘Ο Γεώργιος κατένευσε μειδιῶν, καὶ ἀμέσως ἐλειποθύμησεν ἐνεκεν ἀπωλείας πολλοῦ αἷματος. Εἶχε πληγωθῆ βαρέως, ἀλλ' οὐδὲν καὶ θανατήματος οἱ δὲ ιατροὶ εἶχον πεποιθησιν δτε θὰ διαλάθῃ, ἀλλ' ἡ εἰς τὸν μηρόν του πληγὴ τόσον ἐδεινώθη ὥστε δτε δὲ Γεώργιος τοὺς ἡρώτησε τὴν γνώμην των, δέν τῳ ἀπέκρυψαν δτε ἐπρεπε νὰ γενῇ ἀποκοπὴ τοῦ σκέλους.

‘Ο Γεώργιος ἀκούσας ἔφριξεν ἀλλὰ συνελθὼν ἡρώτησε σοβαρῶς.

«Δὲν δπάρχει, κύριοι, ρδοδεὶς τρόπος ὥστε νὰ εἰς σέλθω πάλιν εἰς τὴν ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν;»
«Οὐδείς.»

«Τότε λοιπὸν κάμετέ μοι δὲ, τι κρίνετε καλόν.»

Καὶ μετὰ ὑπομονῆς περιέμενε τὴν ἡμέραν καθ' ἧν ἔμελλε νὰ γείνηται ἡ ἐγχείρισις δημιώσας ἔγραψεν δλγας λέξεις εἰς τὴν σόζυγον καὶ τοὺς γονεῖς του. Τοῖς εἶπε ποῦ ἔκειτο, καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἧν ἔμελλε νὰ γείνηται ἡ ἀποκοπὴ δὲ σόζυγός του δημιώσας ἔλαβε τὸ γράμμα, ἔσπευσε πρὸς αὐτὸν. Ἀλλὰ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας τότε ἤσαν τόσον ἀτελῆ, ὥστε μία δλόκληρος ἔδομάς παρῆλθε πρὶν ἡ φθάσῃ εἰς τὸ Λόύτεν. ‘Η ἀποκοπὴ εἶχε μὲν ἥδη γείνει, ἀλλ' δὲ ἀσθενής τόσῳ μᾶλλον εἶχεν ἀνάγκην πάσης περιθάλψεως.

‘Ο Γεώργιος ἐβασανίζετο ἥδη ὑπὸ μελαγχολίας συνηθούμαντο δτε ή ζωὴ δέν του ἦτο πλέον χρήσιμος καὶ ἡρχισε νὰ παραπονῇται διὰ τὴν σκληράν του τόχην.

Εἰς τοιαύτην διανοητικὴν κατάστασιν εδρίσκετο, δτε ἔφθασεν ή Ιωάννα, καὶ προσῆλθεν εἰς τὴν κλίνην.

«Ιωάννα!» ἀνέκραξε «πότε ηλθες; εἰσαι μόνη; πῶς εἶναι οἱ γονεῖς μας καὶ ὁ μικρὸς Γεώργιος;»

«Οὐλοὶ καλὰ εἶναι καὶ σὲ ἀσπάζονται,» ἀπήγνυτσεν ή Ιωάννα: «Ἀλλὰ σὺ, δυστυχῆ μου Γεώργιε, πόσον θὰ διπέφερες!»

Τότε δὲ Στρατηγὸς ἐνεθυμήθη τὴν ἀποκοπεῖσαν κυήμην του καὶ ἀνεφώνησεν.

«Α! διατὶ μοὶ ἔκαμε τοῦτο δὲ Θεός! εἴθε νὰ ἔμηρεν καρδιάς! Τὶ δύναται ἀτοχῆς καὶ παραλελυμένος χωλεὺς νὰ κάμη εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον;»

«Τί ἔπαθες;» ἀπεκρίθη ή Ιωάννα: «λησμονεῖς δτε ἔχεις σόζυγον καὶ υἱόν, καὶ δύο γηραλέους γονεῖς νὰ συντηρῆς. Γοιγόζεις κατὰ τοῦ Θεοῦ, δοτις σὲ τηλόγησε μὲ τόσα ἀγαθά, τόσας τιμᾶς καθ' ὅλον τὸν παρελθόντα βίον σου; Ήμπορεῖς νὰ περάσῃς τὴν ζωὴν σου εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας σου, πρὸς τὴν